

4.2.2022

VN/33265/2021
Dnro 2021_088
VH/6404/00.04.05/2021

Maa- ja metsätalousministeriölle

Asia

Harmaan talouden selvitysyksikön lausuma luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Lausuma

Harmaan talouden selvitysyksikkö (myöh. selvitysyksikkö) lausuu harmaan talouden torjunnan näkökulmasta ja pitää hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettuja luotettavuussäätelyä, siihen liittyvää tiedonsaantioikeutta sekä valvontaviranomaisen mahdollisuutta käyttää selvitysyksikön tuottamia velvoitteidenhoitoselvityksiä tiedonsaantioikeutensa toteuttamisessa kannatettavina.

Perustelut

Luotettavuussäätely ja tiedonsaanti

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että lannoitealalla toimivan talouden toimijan tulee olla luotettava. Ehdotuksen 41 a §:n mukaan toimijaa ei pidettäisi luotettavana, jos:

- 1) toimija on kuluvin tai kolmen arviota edeltäneen kalenterivuoden aikana toiminnassaan toistuvasti osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta sivutuotteiden käytön ja hävittämisen turvallisuuden varmistamisesta tai sivutuotteita koskevien säännösten noudattamisesta kohtaan;
- 2) toimija on kuluvin tai kolmen arviota edeltäneen kalenterivuoden aikana olennaisesti laiminlyönyt veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- tai maksuvelvollisuuksien hoitamisen; tai
- 3) toimijalla on maksukykyyn nähden vähäistä suurempia velkoja perittävänä ulosotossa tai velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuusestetodistuksin.

Vastaavat vaatimukset on esitysluonnoksessa ulotettu koskemaan oikeushenkilömuotoisen toimijan vastuuhenkilöitä ja omistajia, sekä tarvittaessa myös näiden omistamia tai hallinnoimia muita yrityksiä.

Esitysluonnoksen 50 §:n 4 momentissa valvontaviranomaiselle ehdotetaan säädettäväksi kattava tiedonsaantioikeus julkisten velvoitteiden hoitamista koskeviin tietoihin edellä todetun luotettavuussäännöksen valvonnan mahdollistamiseksi. Harmaan talouden selvitysyksikköä koskevaan lakiin ehdotetaan lisäksi muutosta, joka mahdollistaisi velvoitteidenhoitoselvityksen käyttämisen edellä todetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

Selvitysyksikkö toteaa, että esitetty säätelymalli vastaa aikaisemmin elintarvikelakiin ja rehulakiin otettuja säännöksiä. Selvitysyksikön näkemyksen mukaan nyt esitettyjen säännösten avulla voitaisiin vähentää toimialan harmaan talouden määrää ja lisätä tasapuolista kilpailua. Velvoitteidenhoitoa koskevat tiedot voisivat lisäksi auttaa sivutuotelakia valvovia viranomaisia valvonnan kohdentamisessa sellaisiin toimijoihin, jotka ovat laiminlyöneet muita lain määräyksiä.

Helsingissä 4.2.2022

Marko Niemelä
apulaisjohtaja